

Catalunya només ha assolit el 20% de l'objectiu de generació d'energia elèctrica renovable prevista per al 2030

- La tramitació en l'àmbit d'urbanisme és gran coll d'ampolla, tot i pagar taxes de tramitació que multipliquen per quatre les de la resta de l'Estat.
- Catalunya s'allunya més de la sobirania energètica per l'increment a màxims de les importacions d'electricitat.
- El 2024 l'increment de capacitat de generació elèctrica renovable ha estat de 81,92 MW, un 2,19% més que l'any anterior.
- Per assolir l'objectiu de la PROENCAT per 2030 caldrà multiplicar per cinc la capacitat de generació renovable actual i per assolir el de 2050, per 22.
- Assolir els objectius de la PROENCAT suposa més de 14.000 M€ d'ingressos per als municipis, en concepte de tributs i arrendament de terrenys. No fer-ho una pèrdua de competitivitat.
- L'apagada d'abril demostra la necessitat d'un sistema resiliència amb emmagatzematge i un sistema energètic basat en renovables que apropi la generació a la demanda.
- Tot i que els canvis proposats pel nou Govern apunten un major impuls de les renovables, el sector reclama mesures urgents que consolidin la tendència.

1

Barcelona, 16 de juliol de 2025.- L'Observatori de les Energies Renovables a Catalunya ha presentat l'**Informe de Situació 2024 del progrés de la implantació d'energies renovables a Catalunya – Objectius 2030 / 2050**, al Col·legi d'Enginyers Industrials de Catalunya.

A Catalunya li falta assolir el 79,6% de l'objectiu de la PROENCAT per arribar als 35,1 TWh d'energia elèctrica d'origen renovable prevists per d'aquí cinc anys, el 2030. L'any 2024, el gran impacte de l'energia hidroelèctrica, per la millora dels cabals dels rius després de tres anys de sequera i de generació de mínims, ha permès a les energies renovables assolir el 16,2% de la demanda elèctrica i el 19,1% de la producció. Però per assolir els objectius de la PROENCAT per al 2030 caldrà multiplicar per cinc la capacitat de generació actual, especialment d'eòlica terrestre i solar fotovoltaica.

Un alt cost social i econòmic per a Catalunya, en termes de benestar i competitivitat és el principal risc si no s'avança cap a la consecució dels objectius de la PROENCAT 2050 si no se soluciona la lentitud en la tramitació de projectes renovables a Catalunya. A més, cal dir que un projecte renovable a Catalunya paga les taxes de tramitació més altes de l'Estat, fins a quatre vegades més que la resta de comunitats autònomes. Això hauria d'implicar que l'administració destini més mitjans a la tramitació i més rapidesa en aquest procés. I no és així.

A tall d'exemple, per a un parc eòlic de característiques molt similars un promotor pot pagar fins a 130.000 euros en taxes a Catalunya, mentre que en comunitats autònomes com Andalusia o Castella i Lleó paga fins a 30.000 euros. Es calcula que en total, els projectes eòlics han pagat 4,1 milions d'euros en concepte de taxa de tramitació al govern de la Generalitat i els solars fotovoltaics 8,65 milions d'euros.

En conjunt, més de 12 milions d'euros directament vinculats a la prestació del servei de tramitació administrativa del projecte que no avalen l'al·legació de manca de mitjans: tot i l'elevada taxa i la situació d'emergència climàtica, la Generalitat de Catalunya no ha autoritzat cap projecte de parc eòlic terrestre l'any 2024.

Moratòries d'urbanisme i bloqueig municipal

La lentitud en la tramitació, continua sent un greu problema a resoldre. Catalunya ha de simplificar els procediments per evitar la redundància, el sobrecost i, sobretot, l'allargament innecessari de la tramitació.

L'any 2024 la Generalitat no ha autoritzat cap projecte de parc eòlic terrestre i quatre dels sis projectes de parcs eòlics autoritzats l'any 2023 encara no han obtingut l'aprovació definitiva dels Projectes d'Actuació Específica (PAE) de les Comissions Territorials d'Urbanisme: els projectes de Galatea, Conca de Barberà I, Conca de Barberà II i Conca de Barberà III. D'acord amb l'article 17 del Decret Llei 16/2019, les CTU haurien d'aprovar el PAE d'un projecte eòlic o solar fotovoltaic sobre terreny a més tardar un més després que obtingui l'autorització ambiental.

Una situació de bloqueig que no és extraordinària. L'any 2025, fins al 10 de juny, data de tancament de l'informe, s'han publicat al DOGC les autoritzacions administratives prèvies i de construcció de quatre parcs eòlics: BCN4, Sant Joan, La Comella i Anoia i Segarra III. Vint-i-un mesos més tard, cap ha obtingut el PAE. El parc eòlic de l'Anoia i Segarra III, l'hauria d'haver obtingut a més tardar el 7 d'octubre de 2023, els de La Comella i Sant Joan el 21 d'octubre de 2023. Per altra banda, el projecte BCN4 sent d'autoconsum, encara no ha rebut la llicència d'obres de l'Ajuntament del Far de l'Empordà.

2

L'estratègia d'alguns municipis de bloquejar la implantació de renovables de forma sistemàtica mitjançant moratòries o modificacions puntuals del planejament urbanístic amb caràcter suspensiu per a fins a dos anys, implica la prevalença d'un interès particular o local davant d'un interès general (interès públic superior al nou DLI 12/2025). Un abús d'una norma, creada per usos com l'oci nocturn o la proliferació de pisos turístics, que ha suposat paralitzar projectes amb tots els tràmits superats i amb autorització ferma de la Generalitat.

Des de diversos àmbits del sector s'han fet propostes per resoldre aquesta situació: vincular l'interès públic superior amb la impossibilitat de moratòries genèriques, canviar l'ordre de tramitació perquè l'autorització energètica de la Generalitat sigui definitiva, tot introduint els silencis administratius positius si les Comissions Tècniques d'Urbanisme no resolen en termini o agilitzar l'elaboració del Pla Territorial Sectorial per a la Implantació d'Energies Renovables (PLATER).

L'impacte econòmic al territori d'assolir la PROENCAT 2050

El total d'ingressos dels ajuntaments per nova capacitat eòlica i fotovoltaica s'estima en 9.832,5 milions d'euros fins a l'any 2080, equivalent a una mitjana aritmètica de 172,5 milions d'euros anuals. Pel que fa als lloguers dels terrenys, les rendes aportades per la nova capacitat de generació eòlica i solar fotovoltaica s'estimen en 5.168,9 milions d'euros fins a l'any 2080, equivalent a una mitjana aritmètica de 90,68 milions d'euros anuals.

Assolir els objectius de generació eòlica i fotovoltaica previstos per la PROENCAT 2050 suposarà unes rendes al territori de 15.001,4 milions d'euros fins a l'any 2080, equivalent a una mitjana aritmètica de 263,18 milions d'euros anuals.

Pel que fa a l'ocupació en la construcció i el manteniment de les noves instal·lacions de generació eòlica i solar fotovoltaica suposarà ocupar 4.159 persones/any en la construcció de les instal·lacions durant el període 2025-2030; 5.740 persones/any en la construcció de les instal·lacions durant el període 2031-2040; i 3.876 persones/any en la construcció de les instal·lacions durant el període 2041-2050.

L'ocupació directa en el manteniment i operació de les instal·lacions, suposarà crear fins a 8.506 llocs de treball, majoritàriament a la Catalunya rural en el punt àlgid de la implantació, l'any 2050, que la repotenciació de les instal·lacions permetrà mantenir fins a l'any 2080. Igualment, l'ocupació indirecta i la induïda, que l'any 2050 assoliran uns sostres de 9.042 i 11.950 llocs de treball, respectivament, fins a l'any 2080.

El balanç de l'energia elèctrica a Catalunya el 2024

El 2024, la demanda elèctrica a Catalunya ha estat de 44,11 TWh, un 0,7% inferior a la de 2023. L'increment de capacitat de generació elèctrica renovable ha estat de 81,92 MW, dels quals 30 MW són eòlics, 51,57 MW fotovoltaics i 0,35 MW corresponen a altres fonts renovables. Això suposa un increment de la capacitat de generació del 2,19% respecte a l'any anterior.

L'energia nuclear continua sent la primera font de generació d'electricitat, cobrint el 50,3% de la demanda. Tot i caure un 1,6% respecte a l'any anterior, l'electricitat generada als tres reactors nuclears que operen a Catalunya (Ascó 1, Ascó 2 i Vandellòs 2). Davant el tancament d'aquests reactors cal accelerar la implantació de renovables i el sector té capacitat tècnica i financera per fer-ho. La cartera de projectes eòlics terrestres i solar fotovoltaics a Catalunya, suma 27.193,54 GWh, més que la generació elèctrica anual dels tres reactors nuclears de Catalunya operant a plena capacitat o tots els dies de l'any.

Les importacions han estat la segona font de proveïment d'electricitat de Catalunya. Malgrat la disminució de la demanda i el creixement de la generació hidràulica, la reducció de la generació no renovable ha requerit augmentar les importacions d'electricitat que han cobert el 15,4% de la demanda elèctrica, comparat amb el 14,2% de l'any 2023. En aquest sentit, el saldo importador de Catalunya és 6.789,79 GWh, un 8,1% més que els 6.281,88 GWh de l'any 2023. De nou es confirma que la transició energètica de Catalunya ens l'estan fent en no complir amb les fites marcades.

En tercer lloc, la demanda elèctrica a Catalunya s'ha cobert amb cicles combinats, que ha suposat un 11%, amb una caiguda del 17,6%. Les instal·lacions de cogeneració, són la cinquena font i un 7% de la cobertura. En total, el gas fòssil cremat ha aportat 8 TWh, cobrint en un 18,2% la demanda elèctrica de Catalunya, un 17,6% menys respecte l'any anterior.

Pel que fa a les fonts renovables, aquest 2024, la cobertura de la demanda elèctrica amb energies renovables a Catalunya s'ha enfilat fins al 18,6%, un augment de 5,1 punts percentuals respecte al 13,5% enregistrat l'any 2023, per la major contribució de l'energia hidroelèctrica. L'energia hidroelèctrica és la primera tecnologia de generació renovable l'any 2024 i la quarta del còmput global, amb 3.599,90 GWh, un 62,2% més que l'any 2023. Les centrals hidroelèctriques han aportat el 9,6% de la generació i han cobert el 8,2% de la demanda en barres de central comparat amb el 5,0% l'any anterior.

En sisena posició, l'energia eòlica ha aportat 2.835,55 GWh a la xarxa, un 7,8% menys que l'any anterior i ha aportat el 6,4% de la demanda en barres central. L'energia solar fotovoltaica ha cobert el 0,95% de la demanda elèctrica de Catalunya, aportant un 4,3% més que l'any anterior.

* Les dades de l'Informe de l'OBERCat estan tancades a 10 de juny

Per a més informació:

Comunicació OBERCat

Frederic Duat · fduat@manifestacom.com

Guillem Gras · guillem.gras@manifestacom.com

Tel. 93 342 51 59 / 629 302 419

Finalment, la resta de tecnologies de generació –turbinat del bombament, residus no renovables, residus renovables (sòlids urbans), biogàs, solar tèrmica, biomassa i residus diversos—han aportat 887,42 GWh, cobrint el 2% de la demanda elèctrica en barres de central.

Pel que fa a les instal·lacions fotovoltaïques d'autoconsum, l'any 2024 es va tancar amb un acumulat de 126.752, amb una potència de 1.381 MW. Es van registrar 24.610 noves instal·lacions, un 41,72% menys que l'any anterior. Aquestes noves instal·lacions, en termes de potència suposen 380,2 MW, un 24,1% menys que la que es va incorporar l'any 2023. L'any 2024 es van posar en marxa 676 noves instal·lacions fotovoltaïques d'autoconsum compartides, un 27,19% més que l'any anterior, i que en termes de potència, han suposat un total de 20,85 MW, un 57,24%.

L'impacte de l'emmagatzematge i l'arribada del DLI 12/2025

Les bateries tenen un rol clau en la transició energètica, ja que ajuden a integrar millor la generació renovable i a reduir costos derivats dels abocaments d'energia excedentària. Els objectius de la PROENCAT impliquen multiplicar per 13 la capacitat actual abans del 2030. Aquesta acceleració requerirà nous marcs normatius, tarifes flexibles i la incorporació de bateries al mercat de capacitat.

4

A Espanya hi ha 28 MW de bateries en operació cap a Catalunya. Del total de sol·licituds realitzades, Catalunya representa un 20% del total de la península, comptant amb 2,2GW de potència amb permisos d'accés concedit i 4,1GW en curs. Amb relació al bombeig hidroelèctric, hi ha 440 MW en operació i cap sol·licitud de nova potència, lluny de l'objectiu a 20230 de la PROENCAT de 2.234 MW. L'emmagatzematge darrere de comptador ja va patir una forta davallada l'any 2023 i que ha continuat aquest 2024. L'augment dels tipus d'interès, menor instal·lació d'autoconsum, finalització dels fons Next Generation i la manca de divulgació del valor que aporta l'emmagatzematge a l'autoconsumidor i al sistema, són els principals motius. Catalunya s'hauria de plantejar mesures per incentivar la instal·lació d'emmagatzematge darrere de comptador tal com estan fent altres comunitats autònomes.

Després de l'apagada del 28 d'abril, les bateries han reforçat el seu paper protagonista. En aquest context, la Generalitat ha presentat el Decret Llei 12/2025 de resiliència elèctrica i impuls a les renovables. Per primer cop es reconeixen les instal·lacions d'energies renovables i els sistemes d'emmagatzematge d'energia elèctrica com a infraestructures d'interès públic superior, transposant literalment l'article 16 *septies* de la Directiva (UE) 2023/2413.

Les administracions implicades hauran de donar prevalença als projectes renovables en la "ponderació d'interessos concurrents" i limitar els motius per plantejar objeccions jurídiques i accelerar la seva tramitació.

Inclou modificacions en matèria urbanística per integrar millor les instal·lacions renovables i d'emmagatzematge en la planificació del territori. Una reforma clau és, en sòl no urbanitzable, que les instal·lacions d'emmagatzematge elèctric amb bateries es consideren serveis tècnics d'infraestructura d'utilitat pública o interès social a efectes urbanístics i es pot tramitar mitjançant un PAE. L'altra, en sòl urbà de tipus industrial, és que les instal·lacions d'emmagatzematge i les instal·lacions de producció d'energia renovable d'autoconsum s'assimilen i són compatibles amb els usos industrials, logístics o d'activitat econòmica en aquestes zones.

Aprenentatges de l'apagada elèctrica general del 28 d'abril

L'apagada no pot ser excusa per frenar les energies renovables. El govern espanyol ha insistit en afirmar que no hi ha un excés de renovables en el mix i que, en el moment de l'apagada, la demanda (25 GW) era perfectament assumible dins la normalitat estacional. Hi ha solucions tècniques per garantir l'estabilitat i cal actualitzar i reforçar el sistema per gestionar aquestes noves fonts.

Un sistema energètic basat en renovables requereix que s'apropi la generació a la demanda. Per això, cal ubicar a Catalunya la màxima capacitat de generació possible de la que el país preveu consumir, sent la proximitat una garantia pel bon funcionament del sistema.

D'altres països i regions amb penetració renovable igual o superior no han patit col·lapses atribuïbles a aquesta causa. Per exemple, Dinamarca, que genera prop del 67% de la seva electricitat amb renovables i només un 11% amb fòssils, sense haver compromès l'estabilitat. Altres casos com Irlanda o el sud d'Austràlia han operat freqüentment amb més del 80-90% d'energia eòlica/solar instantània gràcies a reforços com convertidors de *grid-forming*, condensadors síncrons i reserves d'emmagatzematge. Un sistema basat en renovables (generació no síncrona) és totalment viable.

L'impacte de la transició energètica en el mercat de treball

El nombre d'empreses instal·ladores registrades a Catalunya és de 18.579 amb una ocupabilitat d'aproximadament 92.895 treballadors, que representa un 3,16% del PIB de Catalunya (dades RASIC). Les empreses autoritzades per actuar en el camp de la generació elèctrica són 9.283, generant una ocupabilitat de l'ordre de 46.415 treballadors. Més del 75% de les empreses del sector o són autònoms o no tenen més de 2 de treballadors (dades IDESCAT).

Segons l'estudi de mercat sectorial realitzat per FEGICAT durant el 2024, el 48,6% de les empreses instal·ladores requereixen la incorporació immediata de professionals formats. Si extrapolem aquesta dada, el sector pateix un dèficit de prop de 19.500 treballadors. Això suposa el 20,9% de la seva ocupació total.

Per assolir els objectius de la PROENCAT 2050, caldrà incorporar més de 107.000 professionals d'ara fins al 2050, més de 4.300 treballadors nous cada any. El sistema de formació actual és clarament insuficient, amb menys de 2.200 insercions anuals reals i una bretxa creixent entre oferta i demanda. Cal actuar de manera decidida per reforçar la formació professional i campanyes informatives per alumnes i famílies sobre les oportunitats laborals, així com aprofitar aquesta transformació per corregir la bretxa de gènere i atreure el talent jove cap a una ocupació tècnica de qualitat i amb futur.

Annex infogràfic: cobertura de la demanda i variació del balanç elèctric a Catalunya el 2024

